

HALK EĞİTİMİ MERKEZİ ÖĞRETMENLERİNİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

Onur Sait SADIK¹ Halit VELİOĞLU² Hakan ÖNERDEN³ İbrahim KAYGUSUZ⁴

Mehmet AYDIN⁵ Muhammet Ali KAYA⁶ Nebibe TURAN⁷

¹ İzmit district national education directorate, Republic of Türkiye Ministry of National Education, Türkiye, sadikonur@hotmail.com

² İzmit district national education directorate, Republic of Türkiye Ministry of National Education, Türkiye, halit_velioglu@hotmail.com

³ İzmit district national education directorate, Republic of Türkiye Ministry of National Education, Türkiye, hakanonerden@hotmail.com

⁴ İzmit district national education directorate, Republic of Türkiye Ministry of National Education, Türkiye, kaygusuz58@hotmail.com

⁵ İzmit district national education directorate, Republic of Türkiye Ministry of National Education, Türkiye, hendeklimehmet@hotmail.com

⁶ İzmit district national education directorate, Republic of Türkiye Ministry of National Education, Türkiye, muhammetalikaya54@gmail.com

⁷ İzmit district national education directorate, Republic of Türkiye Ministry of National Education, Türkiye, nebibeturan@hotmail.com

(Received: 12 December 2024, Accepted: 17 December 2024)

(4th International Conference on Frontiers in Academic Research ICFAR 2024, December 13-14, 2024)

ATIF/REFERENCE: Sadık, O. S., Velioglu, H., Önerden, H., Kaygusuz, İ., Aydın, M., Kaya, A. & Turan, N. (2024). HALK EĞİTİMİ MERKEZİ ÖĞRETMENLERİNİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ. *International Journal of Advanced Natural Sciences and Engineering Researches*, 8(11), 415-424.

Özet-Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, Kocaeli ilinde bulunan halk eğitimi merkezlerinde görev yapan öğretmenler arasından basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenen toplam 435 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler kullanılmıştır. Bu değerlerin tespitiyle halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin ne düzeyde olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrenmeye isteklilik, gelişime açıklık boyutunda ve ölçeğin tamamı için öğretmen cevaplarının “Kesinlikle katılıyorum” olduğu bulunmuştur. Bu bulgular doğrultusunda halk eğitim merkezi öğretmenlerinin öğrenmeye isteklilik, gelişime açıklık ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini tespit etmek öğretmen niteliklerinin gelişimine olan yönelimin belirlenmesi ve kursiyerleri yaşam boyu öğrenen bireyler olmaya teşvik etmekte öğretmen davranışlarını düzenlemeye dair uygulamalara veri oluşturması açısından önemli görülmektedir. Araştırma sonuçlarının uygulamaya dönük olarak halk eğitim merkezi öğretmenlerinde farkındalık yaratacağı ve bu yönde yapılabilecek iyileştirici çalışmalara odaklanmaları noktasında yol gösterici öneriler sunabilecektir. Ayrıca araştırma sonuçları halk eğitimi merkezlerinin hedeflerinin gerçekleştirilmesinde

eğitim politikalarına yön verecek uygulamalara veri sağlayabileceği, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme tutum ve davranışlarının derinlemesine incelenmesine ilişkin gelecekteki nitel çalışmaların temellerini atabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Boyu Öğrenme, Halk Eğitimi Merkezi, Öğretmen.

I. GİRİŞ

Son yıllarda eğitimde sıklıkla kullanılan güncel kavramlardan biri olan yaşam boyu öğrenme nitelikli insan yetiştirme sürecinin önemli bir parçasıdır. Günümüzde okullarda edinilen bilgi hızla güncelliğini yitirmekte, bunun sonucu olarak birey kişisel ve mesleki gelişim için yaşamı boyunca öğrenmeye devam etmek zorunda kalmaktadır. Yaşam boyu öğrenme, bir bireyin kişisel ve mesleki gelişim için bilgi, beceri ve yeterliliklerini geliştirmek amacıyla yaşamı boyunca dâhil olduğu geniş yelpazedeki öğrenme süreçlerini ifade eder (Quinn & Sinclair, 2016). Bireylerin yaşamının değişen koşullarına uyum sağlamasını kolaylaştırmak ve mesleki yeterliliklerini ve kişisel gelişimleri için yaşam boyu öğrenmeye ihtiyaçları vardır (Dong, 2004). Yaşam boyu öğrenmeye olan ihtiyaç bilim ve teknoloji alanında yaşanan hızlı değişim ve bireylerin geçmişte edindikleri bilgilerin yaşamlarının geri kalanında geçerliliğini yitirmesinden kaynaklanmaktadır. Nitekim bilgi toplumuna uyum, rekabet gücünün artırılması, işgücünün serbest dolaşımı ve istihdamın artırılması temel bileşenleri yaşam boyu öğrenmeyi gerekli kılmaktadır (Maç & Dede, 2008). Bu nedenle yaşam boyu öğrenmenin öneminin göstergesi olarak 1996 yılı Avrupa yaşam boyu öğrenme yılı olarak kabul edilmiş ve öğrenen toplumun önemi vurgulanmıştır (Knapper & Cropley, 2000).

Yaşamın değişen koşullarına uyum sağlayarak nitelikli bir birey olmak için öğrenme faaliyetlerinin yaşam boyu sürdürülmesi önemlidir (Koç, 2005). Bu nedenle yaşam boyu öğrenme birçok ülkenin eğitim politikalarına yön veren bir kavram haline gelmiştir. Nitekim toplumda istenilen niteliklere sahip bireylerin yetiştirilmesinde en büyük sorumluluk eğitim sisteminindir; çünkü öğrenme ülkelerin gelişimlerinin merkezinde yer almaktadır (Adams, 2007). Yaşam boyu öğrenme kavramı Türkiye'de yeni bir kavram olmamakla birlikte, eğitim sistemi içerisinde yaşam boyu öğrenme anlayışına yönelik çalışmalar 2000'li yıllardan bu yana hız kazanmıştır. Bu doğrultuda 2009-2013 Yaşam Boyu Öğrenme Strateji Belgesi hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur (Milli Eğitim Bakanlığı, 2014). Bireysel, toplumsal ve istihdam ile ilişkili olarak bireyin bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmek amacıyla yaşamı boyunca gerçekleştirdiği her türlü öğrenme faaliyeti yaşam boyu öğrenme kapsamında değerlendirilerek (Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, 2018) Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde halk eğitimi merkezleri ile yaşam boyu öğrenme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Halk Eğitimi Merkezleri yetişkinlere yaşam boyu öğrenme fırsatı sunan; örgün eğitimden faydalanamayan ya da örgün eğitim kademesinden ayrılan yetişkinlerin genel ve mesleki bilgi ve becerilerini yaşam boyu geliştirmeleri amacıyla eğitim faaliyetleri gerçekleştiren Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyetlerini sürdüren bir kurumdur. Halk eğitimi merkezlerinde birey ve toplumun ihtiyaçları doğrultusunda kişisel gelişim, mesleki ve teknik, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif kurslar olmak üzere farklı alanlarda kurslar yapılmaktadır. Bu kurslarda programın öngördüğü yeterliliklere sahip öğretmenler görev almaktadır.

Halk eğitimi merkezlerinde açılan kurslarda görevli öğretmenler kursiyerlerin söz konusu kurs programlarında gerekli bilgi ve becerileri edinmeleri ile sorumludur. Araştırmalar, başarılı ve nitelikli öğrenciler yetiştirmenin en etkili yolunun öğretmenlerin gelişimleri ile ilişkili olduğunu göstermektedir (Mizell, 2010). Öğretmenlerin gelişimleri ise ancak yaşam boyu öğrenen bireyler olmaları ile mümkündür (Fenwick, 2001). Bu nedenle halk eğitim merkezinde görevli öğretmenlerin yaşam boyu öğrenen bireyler olmaları önemli görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, halk eğitim merkezlerinde görevli öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerini belirlemektir. Bu doğrultuda çalışmada "*Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ne düzeydedir?*" sorusuna cevap aranmıştır. Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini tespit etmek öğretmen niteliklerinin gelişimine olan yönelimin belirlenmesi ve kursiyerleri yaşam boyu öğrenen bireyler olmaya teşvik etmekte öğretmen davranışlarını düzenlemeye dair uygulamalara veri oluşturması açısından önemli görülmektedir. Bu anlamda çalışmanın, uygulamaya dönük olarak halk eğitim merkezi öğretmenlerinde farkındalık yaratacağı ve bu yönde yapılabilecek iyileştirici çalışmalara odaklanmaları noktasında yol gösterici öneriler

sunabileceği umulmaktadır. Ayrıca araştırma sonuçlarının halk eğitimi merkezlerinin hedeflerinin gerçekleştirilmesinde eğitim politikalarına yön verecek uygulamalara veri sağlayabileceği, öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme tutum ve davranışlarının derinlemesine incelenmesine ilişkin gelecekteki nitel çalışmaların temellerini atabileceği düşünülmektedir.

II. YÖNTEM

A. Araştırmanın Modeli

Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde desenlenen bir çalışmadır. Tarama modelinde bilinmek istenen bir durumun kendi koşulları içinde, olduğu gibi tespit edilmesi amaçlanır (Karasar, 2017). Bu çalışmada tarama deseni ile halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeyleri belirlenmiştir.

B. Araştırmanın Örnekleme

Araştırmanın evrenini, 2024-2025 eğitim öğretim yılında Kocaeli ilinde faaliyet gösteren halk eğitimi merkezlerinde görev yapan öğretmenler oluşturmuştur. Araştırma örnekleme kontrol ve maliyet güçlükleri nedeniyle evreni temsil edecek şekilde basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Basit tesadüfi örnekleme yöntemi, evrenden seçilen birimlerin her birinin eşit seçilme şansına sahip olduğu, birimlerin seçilmesinin diğer birimlerin seçilmesini etkilemediği bir örnekleme yöntemidir (Büyüköztürk vd., 2015). Bu anlamda Kocaeli ilinde bulunan tüm halk eğitimi merkezlerinde görev yapan öğretmenlerden gönüllü olanlar örnekleme dâhil edilmiştir. Örneklem 435 öğretmenden oluşmuştur. Örnekleme yer alan öğretmenlerin demografik bilgilerinin dağılımı Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1’de görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğretmenlerin 300’ü (% 69,0) kadın, 135’i (% 31,0) erkek; 45’i (% 10,3) 21-30 yaş, 195’i (% 44,8) 31-40 yaş, 150’si (% 34,5) 41-50 yaş, 45’i (% 10,4) 51 ve üstü yaş aralığındadır. Öğretmenlerin 15’i (% 3,4) ön lisans, 285’i (% 65,5) lisans ve 135’i (% 31,1) lisansüstü mezundur. 75’i (% 17,3) 0-5 yıl, 75’i (% 17,3) 6-10 yıl, 135’i (% 31,0) 11-15 yıl, 75’i (% 17,3) 16-20 yıl, 15’i (% 3,4) 21-25 yıl, 45’i (% 12,3) 26-30 yıl ve 15’i (% 3,4) 31 yıl ve üzeri mesleki kıdeme sahiptir. Ayrıca öğretmenlerin 225’i (% 51,7) kadrolu/sözleşmeli öğretmen iken 210’u (% 48,3) ücretli öğretmen olarak görev yapmaktadır.

Tablo 1.Örnekleme Yer Alan Öğretmenlerin Demografik Bilgilerine İlişkin Bulgular

Demografik Değişken	Kategori	Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	300	69.0
	Erkek	135	31.0
Yaş	21-30	45	10.3
	31-40	195	44.8
	41-50	150	34.5
	51 ve üstü	45	10.4
Öğrenim Durumu	Ön Lisans	15	3.4
	Lisans	285	65.5
	Lisansüstü	135	31.1
Mesleki Kıdem	0-5 yıl	75	17.3
	6-10 yıl	75	17.3
	11-15 yıl	135	31.0
	16-20 yıl	75	17.3
	21-25 yıl	15	3.4
	26-30 yıl	45	10.3
	31 yıl ve üstü	15	3.4
Kadro Durumu	Kadro lu/Sözleşmeli öğretmen	225	51.7
	Ücretli öğretmen	210	48.3

C. Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Araştırma verileri araştırmacı tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu” ve Gür-Erdoğan ve Arsal (2016) tarafından geliştirilen “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği- YBÖEÖ” kullanılarak elde edilmiştir. Ölçek “Öğrenmeye İsteklilik” (11 madde) ve “Gelişime Açıklık” (6 madde) olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Toplam 17 maddeden oluşan ölçek beşli Likert tipinde hazırlanmış, maddeler 1 (Kesinlikle Katılmıyorum), 2 (Katılmıyorum), 3 (Kararsızım), 4 (Katılıyorum), 5 (Kesinlikle Katılıyorum) şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 85 iken en düşük puan 17’dir. Alınan yüksek puanlar yaşam boyu öğrenme eğiliminin yüksek ve düşük puanlar ise bu eğilimin düşük olduğunu göstermektedir. Gür-Erdoğan ve Arsal (2016) tarafından geliştirilen YBÖEÖ’nün ölçek geliştirme çalışmasında elde edilen Cronbach Alpha güvenilirlik kat sayısı alt boyutlar için 0.82, tüm ölçek için ise 0.86 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada yapılan güvenilirlik analizi sonucunda Cronbach Alpha katsayısı “Öğrenmeye İsteklilik” alt boyutu için 0.90, “Gelişime Açıklık” alt boyutu için 0.90 ve ölçeğin tamamı için 0.94 olarak tespit edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda ölçek aracından elde edilen puanların geçerlik ve güvenilirliğinin sağlandığı söylenebilir.

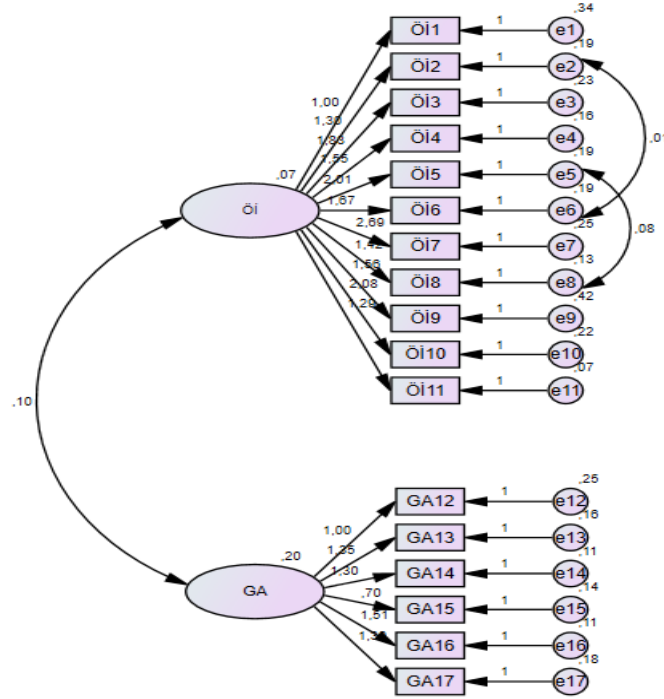
Araştırmanın evreninde bulunan tüm öğretmenlere araştırmanın amacı, önemi ve ölçme aracını cevaplarken dikkat edilecek hususlara ilişkin bilgi verildikten sonra birinci bölümünde öğretmenlere ilişkin “Kişisel Bilgi Formu” ikinci bölümünde ise Gür-Erdoğan ve Arsal (2016) tarafından geliştirilen “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği- YBÖEÖ” nden oluşan veri toplama aracı Google Şirketi tarafından

geliştirilmiş ücretsiz bir online anket platformu olan Google Drive üzerinden oluşturulan forma aktarılarak ulaştırılmıştır. Öğretmenler gönüllülük esasına dayalı olarak ölçeği cevaplamışlardır.

D. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde SPSS 27.0 ve AMOS 22 paket programları kullanılmıştır. Veri analizi süreci öncesinde veri seti hatalı ve kayıp veriler açısından incelenmiştir. Veri setinde hatalı ve kayıp değere rastlanmamıştır. Veri seti normallik dağılımı açısından incelenmiştir. Tek değişkenli normallik dağılımının incelenmesinde aritmetik ortalama, mod, medyan değerleri, çarpıklık ve basıklık katsayıları tespit edilmiştir. Bu kapsamda ölçek maddelerinin ortalama, mod ve medyan değerlerinin birbirine yakın olduğu (Ort.= 75.86; Mod=85.00; Medyan=77.00), çarpıklık ve basıklık katsayılarının (Çarpıklık = -0.629; Basıklık = -0.487) -1 ile +1 aralığında olduğu belirlenmiştir. Verilerin aritmetik ortalama, mod ve medyan değerlerinin birbirlerine eşit ya da yakın olması ve çarpıklık ve basıklık katsayılarının ± 1 aralığında olması veri setinin tek değişkenli normal dağılıma sahip olduğunu işaret eder (Tabachnick & Fidell, 2012). Tek değişkenli normallik varsayımı için standartlaştırılmış z puanı ile uç değer analizi yapılmıştır. Örneklem büyüklüğünün 100'ün üzerinde olması nedeniyle z puan aralığı ± 3.29 olarak alınmıştır (Tabachnick & Fidell, 2012). Veri setindeki z puanların 1.14 ve -2.49 aralığında olduğu tespit edildiğinden uç değer olmadığı belirlenmiştir. Bu kapsamda veri setinin tek değişkenliği normallik varsayımını sağladığı anlaşılmıştır.

Araştırmada kullanılan Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeğinin geçerlik çalışması kapsamında verilerin ölçek yapısıyla uyumunu test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analiz (DFA) yapılmıştır. DFA için veri setinin çok değişkenli normallik dağılımının incelenmesinde Mardia'nın Basıklık (Mardia's Kurtosis) değeri incelenmiştir. AMOS 22 istatistik programında yapılan analiz sonucunda bu değer 13.07 bulunmuştur. West ve diğerlerine(1995) göre Mardia'nın Basıklık değerinin 7'nin üzerinde olması veri setinin çok değişkenli normalliği sağlamadığını gösterir. Bu nedenle veri setinin çok değişkenliği normallik varsayımını sağlamadığı anlaşılmıştır. Alanyazında DFA'da verilerin çok değişkenli normal dağılım göstermemesi durumunda Asymptotically Distribution Free (ADF) kestirim (tahmin) yönteminin kullanılması önerilmektedir (Schumacker & Lomax, 2010). Bu doğrultuda DFA'da kestirim yöntemi olarak ADF kestirim yöntemi tercih edilmiştir. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeğine ilişkin DFA Modeli Şekil 1'de sunulmuştur.

Şekil 2. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeğine İlişkin DFA Modeli

Şekil 1’de ölçek maddelerinin standardize edilmiş regresyon katsayılarının 1.00 ve 2.69 değerleri arasında olduğu hiçbir maddenin 0.50’den düşük bir değere sahip olmadığı görülmüştür. Fornell ve Larcker’a (1981) göre DFA’da elde edilen standardize regresyon katsayılarının 0.50 ve üzerinde olması modelin test edilen ölçek için uygun olduğuna işaret eder. Her bir maddenin ölçeği temsil ettiği; bir başka deyişle ölçek maddelerinin yaşam boyu öğrenme eğilimini mükemmel düzeyde tanımladığı söylenebilir. DFA modelinde m2-m6 ve m5-m8 maddeleri arasında hata kovaryansı eklendiği görülmektedir. DFA’da elde edilen modelin CMIN/df=1.85, RMSEA= 0.03, GFI= 0.98, AGFI= 0.95, CFI= 0.96 ve TLI= 0.97 uyum değerlerine sahip olduğu ve bu değerlerin model uyum indeksleri çerçevesinde iyi uyum değerleri içerisinde yer aldığı belirlenmiştir. Alanyazında CMIN/df ≤ 2 , RMESA ≤ 0.05 , GFI ≥ 0.95 , AGFI ≥ 0.90 , CFI ≥ 0.95 ve TLI ≥ 0.95 değerleri mükemmel uyuma işaret eder (Kline, 2005). Modifikasyonlar ve model-uyum indekslerinin incelenmesi sonrasında Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeğinin iki boyutlu yapısının geçerliliği doğrulanmıştır.

Araştırmada kullanılan Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeğinin güvenilirlik çalışmaları kapsamında ölçeğin tamamı ve alt boyutları için Cronbach’s Alpha katsayısı hesaplanmış ve Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeğinin Güvenirliğine İlişkin Bulgular

Boyut/Ölçek	Örneklem Sayısı (N)	Madde Sayısı	Cronbach’s Alpha Katsayısı
Öğrenmeye İsteklilik	435	11	0,90
Gelişime Açıklık		6	0,90
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi		17	0,94

Tablo 2 incelendiğinde ölçeğin güvenilirliği kapsamında “Öğrenmeye İsteklilik” boyutuna ilişkin Cronbach’s Alpha katsayısının 0.90; “Gelişime Açıklık” boyutuna ilişkin Cronbach Alpha katsayısının 0.90 ve ölçeğin tamamına ilişkin Cronbach Alpha katsayısının 0.94 olduğu görülmektedir. Tespit edilen

Cronbach's Alpha değerlerinin hem ölçeğin boyutları hem de ölçek genelinde güvenilirlik ölçütünü karşıladığı görülmüştür. Nitekim, alanyazında Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının 0.75 ve üzerinde olmasının ölçeğin güvenilirliği için yeterli bir değer olduğu ifade edilmektedir (Singh, 2007).

Araştırma problemine ilişkin analizlerde verilerin aritmetik ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerleri kullanılmıştır. Bu değerlerin belirlenmesi ile halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin ne düzeyde olduğunun tespit edilmesi amaçlanmıştır.

III. BULGULAR

Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerini belirlemek amacıyla betimsel istatistikler yapılmış ve sonuçlar Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Halk Eğitimi Merkezi Öğretmenlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilim Düzeylerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Boyut/Ölçek	Örneklem Sayısı (N)	Minimum Puan	Maksimum Puan	Aritmetik Ortalama ($\bar{X}$)	Standart Sapma (S.S.)
Öğrenmeye İsteklilik	435	37.00	55.00	48.93	0.04
Gelişime Açıklık		16.00	30.00	26.93	0.34
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi		56.00	85.00	75.86	0.98

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin öğrenmeye isteklilik eğilim düzeylerine ait puanların 37.00 ile 55.00, gelişmeye açıklık düzeylerine ait puanların 16.00 ile 30.00, yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerine ait puanların ise 56.00 ile 85.00 arasında olduğu; öğrenmeye isteklilik boyutunda öğretmenlerin aldıkları puanların aritmetik ortalamasının $\bar{X}=48.93$ (S.S.= 0.04), gelişime açıklık boyutunda $\bar{X}=26,93$ (S.S.= 0,34) ve yaşam boyu öğrenme ölçeği genelinde $\bar{X}=75.86$ (S.S.= 0.98) düzeyinde olduğu görülmektedir. Ölçeğin tamamından alınabilecek minimum puan 17, maksimum puan 85'tir (Gür-Erdoğan & Arsal, 2016). Bu doğrultuda öğretmenlerin 75.86 aritmetik ortalama ile yüksek düzeyde yaşam boyu öğrenme eğilimine sahip oldukları söylenebilir.

IV. SONUÇ VE TARTIŞMA

Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin öğrenmeye isteklilik, gelişime açıklık boyutunda ve yaşam boyu öğrenme ölçeği genelinde aldıkları puanların aritmetik ortalamalarının sırasıyla 48.93, 26.93 ve 75.86 olduğu görülmüştür. Ölçek aralık puanlarına göre öğrenmeye isteklilik, gelişime açıklık boyutunda ve ölçeğin tamamı için öğretmen cevaplarının 'Kesinlikle katılıyorum' olduğu bulunmuştur. 1.00-1.80 puan aralığı "Kesinlikle katılmıyorum", 1.81-2.60 puan aralığı "Katılmıyorum", 2.61-3.40 puan aralığı "Kararsızım", 3.41-4.20 puan aralığı "Katılıyorum" ve 4.21-5.00 puan aralığı "Kesinlikle katılmıyorum" şeklindedir. Bu bulgular doğrultusunda halk eğitim merkezi öğretmenlerinin öğrenmeye isteklilik, gelişime açıklık ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazında Akçay (2021) tarafından yapılan çalışmada da bir yaşam boyu öğrenme merkezi olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sanat ve Meslek Eğitimi Kurslarında (İSMEK) görev yapan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin ortalamasının üzerinde olduğu sonucuna varılmıştır. Benzer şekilde Abbak (2018); Ayaz ve Ünal (2016); Ayra ve diğerleri (2016); Doğan ve Kavtelek (2015); Kılıç ve Taşpınar (2017); Kılıç (2015); Özçiftçi ve Çakır, 2015; Poyraz (2014); Yaman ve Yazar (2015), Yılmaz (2016) ile Yılmaz ve Beşkaya'nın (2018) farklı eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin

yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin araştırıldığı çalışmaların bulguları da mevcut araştırma sonucunu desteklemektedir. Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin yüksek olması, kendilerini geliştirmeye açık olduklarını ve yeni bilgi ve beceriler edinmek için istekli olduklarını göstermektedir. Öğretmenlerin bu tutum ve davranışlarının kursiyerlerin de birer yaşam boyu öğrenen olmalarını destekleyeceği düşünülmektedir.

V. ÖNERİLER

Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim düzeylerinin belirlenmesine yönelik yapılan bu araştırma nicel araştırma yöntemi ile yürütülmüştür. Halk eğitimi merkezlerinde görev yapan öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme tutum ve davranışlarının derinlemesine incelenmesine imkân verecek nitel araştırmalar yapılması önerilir. Yanı sıra çalışma farklı yaygın eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler ile yapılabileceği gibi yaşam boyu öğrenme kavramı ile farklı kavramlar arasındaki ilişkileri ortaya koyabilecek araştırmaların yapılması da yaşam boyu öğrenme alanyazınına katkı sağlayacaktır.

Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin sahip oldukları yüksek düzeydeki yaşam boyu öğrenme eğilimleri, kursiyerleri yaşam boyu öğrenen bireyler olmaya teşvik etmede önemli bir öncül olabilir. Bu doğrultuda kursiyerlerin yaşam boyu öğrenme becerilerinin geliştirilmesine yönelik öğretmen tutum ve davranışları ile bu tutum ve davranışların etkilerini ortaya koyabilecek, konunun derinlemesine keşfedilmesine olanak sağlayacak nitel ve karma çalışmalar yapılabilir.

Halk eğitimi merkezlerinin hedeflerinin gerçekleştirilmesinde eğitim politikalarına yön verecek uygulamalara yönelik öğretmenlere yaşam boyu öğrenmeye ilişkin tutum ve davranışlar kazandırılması için eğitim programları hazırlanabilir, bu programlar öğretmen yetiştirme eğitimlerine dâhil edilebilir. Ayrıca halk eğitimi merkezlerinde görev yapacak öğretmenlerin seçim ve atanma sürecinde yaşam boyu öğrenme becerilerini belirlemeye yardımcı olabilecek kriterlere yer verilebilir.

KAYNAKLAR

1. Abbak, Y. (2018). *Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ile yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
2. Adams, D. (2007). Lifelong learning skills and attributes: The perceptions of Australian secondary school teachers. *Issues in Educational Research*, 17(2), 149-160. <https://iier.org.au/iier17/adams.html>
3. Akçay, P. (2021). Yaşam boyu öğrenme merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim ve yeterlikleri (İSMEK Örneği). *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 246-266. <http://dx.doi.org/10.33418/ataunikkefd.828696>
4. Ayaz, C. & Ünal, F. (2016). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(44), 847-856. <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.20164420154>
5. Ayra, M. Kösterioğlu, İ. & Çelen, Ü. (2016). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Hitit University Journal of Social Sciences Institute*, 9(1), 501-520. <http://dx.doi.org/10.17218/husbed.88537>
6. Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (17. Baskı). PEGEMA Yayınları
7. Doğan, S. ve Kavtelek, C. (2015). Hayat boyu öğrenme kurum yöneticilerinin hayat boyu öğrenmeye ilişkin algıları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 82-104. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2015.15.1-5000128596>

8. Dong, W. (2004). Improving students' lifelong learning skills in Circuit Analysis. *The China Papers*, 75-78. <https://doi.org/10.1.1.596.4118>
9. Fenwick, T. J. (2001). *Fostering teachers' lifelong learning through professional growth plans: A cautious recommendation for policy*. Pan-Canadian Education Research Agenda Symposium Teacher Education. Laval University. <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.487.3159&rep=rep1&type=pdf>
10. Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50. <https://doi.org/10.2307/3151312>
11. Gür-Erdoğan, D., & Arsal, Z. (2016). The development of lifelong learning trends scale (LLLTS). *Sakarya University Journal of Education*, 6(1), 114-122. <https://doi.org/10.19126/suji.32361>
12. Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (2018). *Hayat boyu öğrenme izleme ve değerlendirme raporu 2019*. Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü. <http://hbogm.meb.gov.tr/www/izleme-degerlendirme-raporlari/kategori/104>
13. Karasar, N. (2017). *Bilimsel araştırma yöntem: Kavramlar ilkeler teknikler* (32. Basım). Nobel Yayıncılık.
14. Kılıç, H. (2015). İlköğretim branş öğretmenlerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri. [Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
15. Kılıç, N. & Taşpınar, M. (2017). Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları*, 6(2), 14-25. <https://arastirmax.com/en/system/files/dergiler/116393/makaleler/6/2/arastirmax-halk-egitimi-merkezi-ogretmenlerinin-yasam-boyu-ogrenme-egilimleri.pdf>
16. Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford. https://www.researchgate.net/publication/235932894_Principles_And_Practice_Of_Structural_Equation_Modeling
17. Knapper, C., & Cropley, A. (2000). *Lifelong learning in higher education*. Kogan Page. <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=1000820>
18. Koç, S. E. (2005). *Kadın girişimciler kavramı ve serbest meslek mensubu kadın girişimcilere ilişkin Konya ilinde uygulamalı bir araştırma* [Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
19. Maç, N., & Dede, A. (2008). *İşyerinde informal öğrenme ve informal öğrenmenin istihdam üzerindeki rolü*. Konya Ticaret Odası. <http://www.kto.org.tr/dosya/rapor/informel.pdf>
20. Milli Eğitim Bakanlığı (2014). *Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi ve Eylem Planı*. <https://hbogm.meb.gov.tr/portal/index.php?page=1>
21. Mizell, H. (2010). *Why Professional Development Matters*. Learning Forward. <https://learningforward.org/wp-content/uploads/2017/08/professional-development-matters.pdf>
22. Özçiftçi, M. & Çakır, R. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve eğitim teknolojisi standartları özyeterliklerinin incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(1), 1-19. <https://doi.org/10.17943/etku.57410>
23. Poyraz, H. & Titrek, O. (2016). Türkiye'de hayat boyu öğrenmenin geliştirilmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1). <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/16721>
24. Quinn, L. J., & Sinclair, A. J. (2016). Understanding transformative learning: The role of instrumental and communicative learning in the shift to clothing sustainability. *Adult Education Quarterly*, 66, 199-218. <https://doi.org/10.1177/0741713616640881>
25. Schumacker, R. E., & Lomax, R. G. (2010). *A beginner's guide to structural equation modeling*. Routledge. <https://www.researchgate.net/publication/362079746>
26. Singh, K. (2007). *Quantitative Social Research Methods*. SAGE Publications.

27. Tabachnick B. G, & Fidell L. S. (2012). *Using multivariate statistics. Person Education.*
<https://ebook.upgrisba.ac.id/ebook/komputer-informasi-referensi-umum/6th-edition-using-multivariate-statistics-pearson/download>
28. West, S. G., Finch, J. F., & Curran, P. J. (1995). Structural equation models with non-normal variables. In R. H. Hoyle (Ed.), *Structural equation modeling: Concepts, issues and applications* (pp. 56-75). Sage Publications.
<https://books.google.la/books?id=CoM5DQAAQBAJ&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>
29. Yaman, F. & Yazar, T. (2015). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi (Diyarbakır İli Örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 2(4), 1553-1566. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/22597/241367>
30. Yılmaz, M. (2016). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(35), 0-0. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mkusbed/issue/24546/259995>
31. Yılmaz, R. & Beşkaya, Y. (2018). Eğitim yöneticilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile bireysel yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences*, 51(1), 159-181.
<https://doi.org/10.30964/auebfd.406246>